

okrajna sodišča. Le slovenske naj bodo take listine in vi imate pravico zahtevati, da se vam tudi izlelujejo slovensko.

Bodite narodni in volite v občinske zборе, v deželni in državni zbor le takega človeka, ki je narodnjak, pa ne samo z jezikom, ampak tudi v srečanju in v dejanju. Častno je za vas, dragi rojaki, to, da ves čas, kar imamo volitve — govorim o kmečkih občinah — ste volili narodno in nikdar niste izročili ni deželnega, ni državnega poslanstva človeku, ki bi bil naroden nasprotnik ali celo naroden odpadnik.

Slovensko ljudstvo! bodi katoliško, bodi verno! Slovenska domovina in katoliška cerkev bodita ti v tem življenju zvezdi vodnici k časni in večni sreči. Ljubi svojo vero, spoštuj svojo cerkev — zvest boš tudi svojemu narodu. Kdor se pa veri in cerkvi odtuji, ali celo zataji, on ima na prodaj tudi svojo narodnost. Le pogledimo v vrsto naših narodnih nasprotnikov, zlasti domačih odpadnikov, in našli bomo, da so večinoma tudi nasprotni katoliški cerkvi in sv. veri.

Kako nespametno, pa tudi žaljivo in krivično je vprašanje: Kaj imate od duhovnikov? Od svojih duhovnikov ima slovensko ljudstvo to, da so mu duhovniki rešili in ohranili narodnost in vero. Častno mesto v zgodovini slovenskega naroda ima slovenska duhovščina. Bili so žalostni časi za našo narodnost, bili so časi, ko je bilo celo nevarno, biti narodnjak in svoje narodnjaštvo kazati javno — in temu se ni dosti časa nazaj. Mi stareji dobro znamo, kako se je včasih godilo, zlasti ob volitvah. In kdo ni svoje narodnosti zatajil? Slovenski duhovnik je bil, ki je šel prvi v boj za narodnost, ki je narodno zastavo nesel na volilno bojišče, med tem, ko so drugi svetni — častne izjeme — več ali manj odpadli, volili proti narodu, ali vsaj vnemarno gledali, kako je narodni nasprotnik jemal postojanko za postojanko.

In ta tvoj slovenski duhovnik ti ohranja tudi sv. vero, ki te uči lepega poštenega življenja in te tako vodi k sreči tu in tam. Ta tvoj slovenski duhovnik te uči zvestobe in udanosti do slavne habsburške hiše, do presvetlega vladarja, ki se je opetovano izrazil, da duhovščina je najmočnejši steber, najzvestejša podpora njegovega prestola in njegove hiše.

Cerkvene zadeve.

Sv. misijon v Dobovi.

Za župnijo Dobovo so bili dnevi od 18.—26. maja dnevi posebnega veselja in izveličanja, obhajal se je sv. misijon. Ljudje poprej še niso vedeli, kaj je sv. misijon; kajti v Dobovi ga še nikoli ni bilo.

Na prizadevanje sedanjega obče priljubljenega in za božjo čast vnetega župnika, č. g. Antona Pernata, na občno željo faranov, katere je navdušil sv. misijon, ki se je obhajal v bližnji fari kapelski pred dvema letoma, so prišli k nam dne 17. maja proti večeru lazaristi od Sv. Jožefa blizu Celja, č. g. Janez Macur, Ant. Kovalik, Alojzij Pogorelec in Franc Kitak. Bilo je takrat slabo vreme, mrzlo in sneg je zapal, pot je bila grda. Čez Mostec, po navadni poti, niso mogli božji poslanci, ker je voda iz Save čez cesto stopila, ali prišli so po drugi poti, čez Sela v Dobovo.

Šolska mladina jih je pred cerkvijo v špalirju čakala z učiteljskim osebjem. Domača duhovščina pa je gg. misijonarje lepo sprejela in med veselim zvonjenjem spremljala v cerkev, kjer je bilo vse polno vernikov zbranih. Drugo jutro je bila sv. spoved in sv. obhajilo

za šolarje in za one, ki niso se 18. leta izpolnili. Vseh skupaj je bilo čez 500; 58 šolarjev pa je pristopilo prvičkrat k sv. mizi Gospodovi. Otrokom so posebno lepo in prav po otroško govorili č. g. Kitak. Opravilo je trpelo do poldne.

Popoldne se je začel poduk za odrasle. Č. g. Macur so v jedrnatih besedah razložili, kaj je sv. misijon, kakšen namen ima, ovrgli so vse ugovore zoper sv. misijon, s katerimi napadajo misijone nasprotniki in povabili farane, naj se pridno udeležujejo sv. misijona, ki je toliko koristen in k izveličanju skoro neobhodno potreben. Njih besede so padle na rodovito zemljo. Prihajalo je čudno veliko ljudij od vseh krajev tako, da so gg. misijonarji pripoznali, da toliko ljudij še niso z lepa videli. Okoli spovednic se je kar trlo ljudij. Iz brežiškega samostana sta pomagala č. oo. Gottfried in Odorik, iz Kapel pa č. g. župnik M. Gaberc.

Čudno je v srce segal glas zvona pokore, ki se je slisal vsak večer. Vse je bilo tiho, in ljudje so pobožno molili. Videli smo, kako se je marsikdo vrgel na kolena, prosil Boga za-se in za druge odpusčenja grehov in pravega spreobrnjenja. V soboto smo imeli dan sprave in Jezusa prosili odpusčenja za vso nečast, ki se mu godi v zakramentu presv. Rešnj. Telesa. O, kako so mladi in stari ljudje jokali na glas in segali so si v roke ter dolgoletna sovraštva poravnali. Skupno smo ponovili krstno obljubo. Čast. gg. duhovniki so imeli pred oltarjem goreče sveče v rokah, g. župnik pa so dali blagoslov s presv. R. Telesom; milo so zazvonili zvončki po cerkvi — zopet glasen jok in — v zvoniku pa so odmevali čarobno zvonov glasovi. Oj, to vam je bilo veselje! V soboto in v nedeljo smo imeli splošno sv. obhajilo. Obhajanih je bilo o sv. misijonu okoli 3000. Gotovo lepo število!

Ali najkrasnejši dan je bil v nedeljo, dne 26. maja, ko je bil sklep sv. misijona. Prišli so tudi č. g. Henrik Verk, videmski dekan, ki posebno ljubijo misijone. V njih navzočnosti je bil blagoslovljen sv. misijonski križ, katerega je kaj lično in okusno izdelal Janez Bogovič, mizar iz Loč, podoba Kristusova pa mojsterski J. Perko od Sv. Trojice v natorni velikosti. V velikanski procesiji so nesli štiri najpridnejši fantje Kristusovo podobo, belo oblečena dekleta pa so svetila pri procesiji. Na tisoče ljudstva je šlo za njimi in molilo sv. rožni venec na glas, vmes pa se je čula mila pesem od sv. misijonskega križa.

S tem je bil zaključen sv. misijon. Drugi dan popoldne ob 1. uri so nas zapustili gospodje misijonarji. Solznih očij smo se poslovili od njih, zahvalivši jih za njihove nauke in njihov trud. Njih odhod naznanjali so zvonovi. Iz hiš in s polja so prihitali ljudje na cesto, slovo jemati od dobrih gospodov, želeč jim srečen pot in obilo plačila v nebesih. Da, Bog Vam plati tisočkrat! Bodite prepričani, Vaš trud ne bode ostal pozabljen. Spominjati se Vas hočemo vsaki dan pri sv. maši, pri molitvah, saj nas k temu opominja misijonski križ. Ali česar mi ne moremo, to naj Vam plati mili Jezus, večni plačnik, na priprošnjo preblazene Device Marije in sv. Jožefa!

J. S.

Gospodarske stvari.

Uima gorice.

Za kralja Azarija, kakšnih osemsto let pred Kristusom, so Judje pravega Boga zapustili pa malike začeli častiti. Tačas je živel prerok Joel, ki je Jude svaril pred toliko hudobijo ter jim narekaval ostro šibo

božjo, govoreč: »Beseda, ki jo je Gospod govoril Joelu sinu Tatuela. Poslušajte to starčki in vlecite na ušesa vsi prebivalci zemlje, ali se je kaj takega zgodilo vaše dni ali v dnevih vaših očetov? Pripovedujte to svojim otrokom, in vaši otroci svojim otrokom, in njihovi otroci prihodnjemu rodu! Ostanke gosenic je zgloodala kobilica, ostanke kobilic je zgloodal keber, in ostanke kebra je zgloodala rja. Trs je reven, smokvica peša; margarana in palma in jablane in vsa drevesa na polju se sušijo; zato je zginilo veselje od človeških otrok.« (Joel 1, 1—12.)

Ali se ta zagrožnja božja ne vrši ravno sedanjí čas nad njivami, nad suhimi travniki in celo posebno nad goricami, katere nam nepreštete uime pokončavajo in uničiti hočejo? Ne mislim in ne morem vam vseh uim in njihovih zdravil za polje, goščo in travnike popisavati, temuč le samo grozno uimo vinogradov in nasprotno pomoč si hočemo ogledati. Ta huda uima gorice ujeda trs na listu, na rozgi in na koreninah.

1. Poglavitna reč za človeško zdravje so pljuča. Ako so ona močna in zdrava, se celi človek dobro počuti. Ako pa so pljuča raztegnjena ali skrčena, votla in prhka, tedaj nastane naduha, ki te žene od kruha. Kar so pljuča pri človeku in živali, to je pri trsu list ali perje. Že iz teh besedie spoznaš, kako napačno delajo tisti gospodarji in viničarji, ki trs ogulijo in mu listje posmukajo. Videli smo namreč viničarice, ki so z močno roko potegnile od zgoraj navzdol po celi rozgi, ter polomile vse listje, pa tudi očesca ranile. To delo je tem nevarnejše, čem prej se zgodi. Taki ljudje tudi mlade rozge radi pristrižejo za krmo kravi ali svinjam. Pa poglej tako priškrecan trs čez tri tedne: vse polno novih mladik priraste na pierczani plati, kar trsu gotovo škoduje, če jih zopet in vedno ne puliš. Stari prigovor pravi: »Do Martinovega bi morale biti gorice zelene«. Do te dóbe pusti listje na trsu, ako te največja sila ne tira. Tako trs lepo dozori, očesa močna in zdrava ostanejo. V siromaških krajih pa deloma že pred branjem listje opulijo, da solnce ložje grozdu pripeka, deloma po trgatvi perje zbirajo, ga osolijo ter v polovnjake zavečijo ali zabrtvijo, da imajo po zimi klajo za svinje. Ako je grozd v goščavi, daj mu zraka in svetlobe, da drugi list nad njim odščeneš, dolgi pecelj pa pustiš. Tako grozd ne bo hitro gnil, pa za deset dnij prej dozori. Slabemu trsu pa pusti vse listje in skrbí na vso moč, da ti ga rja — nova bolezen ne popali.

Peronospora, trsna rja, se je že dolgo po južni Evropi vlačila in po Italiji in Tirolskem škodo delala. Leta 1880. se je pritepla v našo domovino ter je na Bizeljskem hudo razsajala in ob kratkem mnogo gorice razdajala; ljudje pa so jih morali krčiti, kakti ušive. Trosi ali glivice peronospore so se nagloma širili na bližnje gorice. Leta 1887. se je ta rja na Zavrchu grozno prikazala. Ob Aninem je bilo lističje zelo malo, pa vse blede ali žoltkasto. Strah nas je pretresal in vsi smo rekali: »Uš, uš je!« Trs ni imel pravega odraska in že avgusta je dobil vse polno novih panog po sebi, da je celo oslabele. Kaj bo iz tega? smo skimavali. Če bo tri leta tako, tedaj bodo vse gorice proč. Rezači so pustili kratke reznike, naj bi si trs opomogel. Ali drugo leto je zopet tisti žalostni prizor, žaliče! veliko prej še. Že ob koncu maja 1888. l. je bilo listje celo žolto in velo. Na vso srečo so prinesli časniki veselo novico, da so učenjaki izumeli zdravilo zoper to bolezen in da se v Beču dobi tudi škropilnica za 28 goldinarjev. Brž po galico in puto, brž v šolo k poduku! In dne 26. maja smo že prvokrat škropili — ne gotovi dobrega uspeha, samo na vero učenjakov. Mejaši se norčujejo; posmehujejo, govoreči: »Imajo čuda penez, ne vedo, kam ž njimi, lahko tako delajo, pa mi siromaki ne moremo.

Pa saj ne bo nič hasnilo; kdo bi se zamogel Bogu in sibi božji ubraniti! Ti boš pa že kaj pocopral«, in še mnogo drugih rečij. Pa preteklo je 14 dnij, revni žolti bolnik dnevnoma bolj zelen postaja, in ob Petrovem so bile gorice zelene in zdrave, druge pa osmojene in rjave. Po drugi škropitvi se rozga in grozd res lepo razvijata. Ko pridem v trgatev, mi mejaši že proti pridejo častitat za tako lepo gorico in čudežno lepo grozde ter prosijo na bodoče leto za škropilnico in galico, katero so pa tačas že od občine bili sprejeli. Zdaj se je začela splošna škropitev. Le nekateri viničarji so se bali za travo in plevel, naj bi se jim živad ne zastrupila. »Kje bom pa slak dobil za mojega prašiča«, je rekel neki viničar. Deloma so pa tudi gospodarji krivi, ker so to opravilo od viničarja tirjali ali zastonj ali pa za premalo plačilo. Pri tem delu daj viničarju prav dobro plačo; tedaj ti bo škropitev rad in zvesto opravil.

(Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 15. junija v Kostivnici, Celju, Lembahu, pri Sv. Barbari blizu Oplotnice, v Mozirju, pri Sv. Vidu niže Ptuja in na Planini. Dne 17. junija na Tinskem, pri Sv. Trojici v Slov. gor. in v Rušah. Dne 19. junija v Imenem (svinjski sejem). Dne 20. junija v Vitanju, Loki in na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem). Dne 21. junija v Marenbergu (konjski sejem), v Koračici in Studencih pri Mariboru.

Dopisi.

Iz Čadrama. (O naših razmerah.) Gotovo že mnogi mislijo, da smo prespali ne le dolgo zimo, ampak da še svoje spanje spomladi nadaljujemo. Temu pa ni tako, temuč mi še živimo, se gibljemo in delamo, kolikor je mogoče v društvenem in zasebnem krogu. Tako je naše cerkveno društvo letoš za novo farno cerkev lep načrt iz Gradca dobilo, in ker je naša oplotniška občina stavbo na izbranem prostoru odrekla in v postavi zapovedanega komisijona v ta namen niti imeti ni hotela, se je vse to knezoškofijstvu poročalo že v praznik vseh svetnikov. Naš mil. knezoškof so našo prošnjo dne 5. dec. 1894 c. kr. namestniji predložili, katera je vsled priporočila od duhovske gosposke dne 16. febr. t. l. odločila, da proti stavbi naše farne cerkve ni nobenega zadržka, ker se za to potrebna svota okoli 40.000 fl. ima po radovoljnih zneskih s pomočjo društva nabrati; samo za njeno ohranjenje se ima § 32 al. 2 postavbe z dne 7. maja 1874 drž. zakona izvršiti. Ko so to naši mogočni in silno modri Oplotničani zvedeli, da se je drznila c. kr. namestnija to dovoliti in še njih mnenja zaslišala ni, so se v posebni pritožbi do c. kr. okr. glavarstva obrnili, kakor so to tudi storili zavoljo stavbe učiteljskega stanovanja tik šole čadramske. A dež. odbor je nameravano stavbo in najetje potrebnega posojila 4000 fl. že dovolil. Zavoljo cerkvene stavbe bo zdaj gotovo po c. kr. okr. glavarstvu še komisijon zapovedan, pri katerem se bo morala puhla podlaga ugovorov dokazati. Prepričani smo, da želja našega mil. gospoda knezoškofa, odlok vis. c. kr. namestnije, želja našega veleč. patrona in prošnja našega cerkvenega društva in mnogo faranov, pa tudi na stavbišče že postavljenih 600 voz kamenja, 130.000 opeke, 130 štrtinjakov apna in resnično lepa lega stavbišča bo več potegnila, kakor želja Oplotničanov. — Naše kmetovalsko društvo »Sloga« je imelo dne 26. maja občni zbor, pri katerem je gosp. učitelj J. Bele prav razumljivo razlagal umno vinorejo in pridelanje dobre krme. Potem je bila volitev odbora, in so bili izvoljeni pred-